herpy

VARANER

# *Varanus glauerti*

En smal, långbent klippvaran från Kimberley i nordvästra Australien, med mörkt huvud, blågrå ögonfläckar på ryggen och en svans med skarpa svarta och vita band. *Varanus glauerti* blir bara 60-80 cm, men den är krävande: den behöver ett stort, varmt och högt terrarium med klippytor och springor, och hållaren måste ha erfarenhet av UVB, äggkläckning och skygga djur.

Familj: Varanidae  Engelska: Kimberley Rock Monitor  Publicerad 15 november 2026

**FAKTARUTA**

### DJURET

| | |
|---|---|
| Vuxenstorlek | **60-80 cm**<br>total längd inkl. svans |
| Livslängd | **15-20 år** |
| Aktiv | **På dagen** |
| Levnadssätt | **Trädlevande och klipplevande** |
| Biotop | **Savann och klippterräng** |
| Svårighetsgrad | **Erfaren** |

### SKÖTSEL

| | |
|---|---|
| Min. terrarium | **150 × 80 × 100 cm**<br>L × B × H för 1 vuxet djur |
| Temperatur, dag | **26-32 °C** |
| Värmeplats | **45-55 °C** |
| Temperatur, natt | **18-22 °C** |
| Luftfuktighet | **50-80 %** |
| Vatten | **Vattenskål** |
| UVB | **Nödvändigt**<br>Fergusonzon 3 |
| Föda | **Insekter och ryggradsdjur** |
| Hålls | **Ensamma eller parvis** |

### AVEL

| | |
|---|---|
| Fortplantning | **Äggläggande** |
| Kullstorlek | **3-9 ägg** |
| Kullar per år | **1-4** |
| Inkubation | **104-110 dagar**<br>vid 28,5-29,5 °C |

### SKYDD OCH PAPPER

| | |
|---|---|
| CITES | **Bilaga II** |
| EU-bilaga | **Bilaga B** |
| IUCN | **Livskraftig (LC)** |

## Om arten

*Varanus glauerti* är en medelstor, slät och smal varan med platt huvud, långa ben och en lång, något hoptryckt svans. Huvud, hals och framkropp är mörka och utan teckning. Ryggen är nästan svart med tvärgående rader av blågrå ögonfläckar, och svansen har tydliga svarta och vita band. Djuren från den södra delen av utbredningsområdet är gulaktigare än de från norr. Namnet hedrar Ludwig Glauert (1879-1963), en brittiskfödd geolog och paleontolog som utvandrade till Western Australia och senare blev museichef i Perth.

Arten tillhör undersläktet *Odatria*, dvärgvaranerna, och är en av flera klippboende arter. Vuxna djur är vanligen 60-80 cm inklusive svans, och uppgifterna för de största varierar från 79 cm till omkring 120 cm. Kroppen är bara omkring 20 cm från nos till kloak hos ett djur på 60 cm, så ungefär två tredjedelar av längden är svans. Den platta nosen och de långa benen används för att klämma in sig i smala springor.

Taxonomin är i rörelse. Under 2026 beskrevs bestånden i nordvästra Northern Territory som en ny art, *V. fyfei*, och inom *V. glauerti* finns två släktlinjer, en i östra och en i västra Kimberley. De två linjerna skiljer sig också i teckning och storlek. Vilken linje de enskilda djuren i handeln tillhör är sällan känt.

Temperamentet är skyggt, särskilt de första månaderna. Djur som har vants vid hantering från ungdjursstadiet blir med tiden lugna och nyfikna. Arten biter sällan, men den är snabb och flyr in i alla springor den kan hitta.

Ett vuxet djur kan leva 15-20 år och behöver hela livet ett stort terrarium med kraftig värme och UVB, vilket kostar el och nya ljuskällor. Fodret kostar inte mycket, eftersom djuret mest lever på insekter, men skötseln och de levande foderdjuren kräver tid varje dag. Arten är fortfarande sällsynt i handeln och inte något man köper på ett infall.

Läs mer: Ljus och UVB

## Utbredning och livsmiljö

*Varanus glauerti* finns i Kimberley i norra Western Australia, både i den östra och den västra delen. Typlokalen är Wotjulum i västra Kimberley. Bestånden i nordvästra Northern Territory, som tidigare räknades till arten, beskrevs 2026 som den närstående *V. fyfei*. Var gränsen mellan de två släktlinjerna går i centrala Kimberley har ännu inte kartlagts. Äldre uppgifter från Timor är inte bekräftade.

> **Naturlig utbredning:** Australien.

### LIVSMILJÖ

Arten lever i klippterräng: klippytor, bergssluttningar, springor och stenrösen i ett tropiskt klimat med en tydlig regntid och en lång torrtid. Den klättrar på klippytor och i träd och använder springor och håligheter som gömställen och för nattsömn. Djuret är dagaktivt och solar sig innan det ger sig ut på jakt efter insekter, andra ryggradslösa djur, små ödlor och ödleägg.

Regntid och torrtid avlöser varandra, och temperaturen är hög större delen av året. Det är stora skillnader mellan solbelysta klippytor och svala, skuggiga springor. Den gradienten ska terrariet kunna efterlikna.

## Skötsel

### TERRARIET

Ett vuxet djur behöver ett terrarium på minst 150 × 80 × 100 cm (längd × bredd × höjd). Ett par bör helst ha 190 × 100 × 105 cm. Större är bättre, eftersom djuret klättrar, springer och behöver en tydlig temperaturgradient. Trä eller PVC håller värmen bättre än glas. Ungar kan börja i en mindre låda på omkring 60 × 40 × 40 cm med högst fyra djur i varje och flyttas upp när de växer.

Botten är 15 cm eller mer sand blandad med mylla, till exempel tre delar sand till en del mylla. Arten gräver, och ett för mjukt substrat kan ge vridningar och skador på klorna, så lägg gärna ett lager grövre bark överst. Fäst korkplattor på väggarna och bygg klippliknande staplar av sten och kork med smala springor där djuret kan klämma in sig. Lägg till många grenar och ihåliga korkrör på olika höjd. Alla stenar och grenar ska stå stabilt, så att de inte kan ramla ner över djuret.

Luckorna ska vara täta, eftersom djuret pressar sig in i minsta springa. Värmekällor ska sitta utanför terrariet eller bakom skyddsgaller, så att djuret inte kan bränna sig. Byt substratet minst en gång i månaden.

Läs mer: Värme och temperatur

### TEMPERATUR

*Varanus glauerti* solar sig mycket och behöver varma solplatser. Yttemperaturen på solplatsen, mätt med IR-termometer, ska vara 45-55 °C. Det uppnås med en eller flera kraftiga spotlampor eller en metallhalogenlampa, beroende på terrariets storlek. Uppgifterna för solplatsen varierar från 37-48 °C till 55 °C, men 45-55 °C passar djur som används i avel. Om djuret fortsätter att flåsa är det för varmt, och lampan ska vara svagare eller tändas kortare tid.

Bakgrundstemperaturen på dagen är 26-32 °C. Terrariet ska ha en stor gradient, så att djuret kan välja mellan en varm klippa och ett svalt gömställe. På natten får temperaturen sjunka. Nattemperaturen är inte känd för arten; 18-22 °C är en rimlig utgångspunkt.

### LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten ska vara 50-80 %, gärna 60-80 % för djur som används i avel. Uppgifterna för sprayning varierar från två gånger i veckan till dagligen. Ungarna är mer aktiva vid hög fuktighet och bör sprayas dagligen. En luftfuktare i rummet fungerar bättre än en automatisk dimspridare. Är luften mycket torr kan ett fuktigt gömställe hjälpa.

Ställ alltid fram en skål med friskt vatten, som byts dagligen. Djuret dricker ur skålen och använder fukten för att få hudömsningen att gå bra. Fuktigheten får inte vara konstant hög, och botten ska kunna torka mellan sprayningarna.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

### LJUS OCH UVB

Arten är dagaktiv och kräver kraftigt UVB-ljus (Ferguson-zon 3). Använd ett UVB-rör eller en kraftig UVB-lampa över solplatsen med så mycket UV-effekt som tillverkaren anger för zon 3, och byt den varje halvår till helår, även om den fortfarande lyser. Placera lampan så att djuret kan komma nära den när det solar sig.

Ha ljuset tänt omkring 12 timmar om dagen. Inför avel sänks dagslängden långsamt från 12 till 8 timmar från slutet av oktober, och terrariet hålls något torrare. I början av januari sätts dagen upp till 12 timmar igen, och terrariet sprayas kraftigt. Parningen kommer då strax därefter.

### UTFODRING

Arten lever mest på insekter. Vuxna djur matas 3-4 gånger i veckan med syrsor, dubiakackerlackor, gräshoppor och hornmask, och då och då en halvvuxen mus eller en nyfödd råttunge. Djur som får möss som huvudföda blir lätt överviktiga, så gnagare ska bara vara en godbit. Ungar matas dagligen, ungdjur på 1-2 år varannan dag. Håll foderdjuren små och mjuka, eftersom arten har små käkar och inte använder tänderna lika mycket som de stora varanerna.

Foderinsekterna göds upp med bra foder och pudras med kalk. En gång i veckan används i stället ett multivitaminpreparat med D3. Honor som har lagt ägg ska få extra många insekter och möss de första dagarna efter läggningen. Hårdkokta ägg och små bitar kyckling kan användas som omväxling.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

### BETEENDE OCH HANTERING

Arten är skygg och ska vänjas vid hantering långsamt. De första veckorna efter hemkomsten ska djuret få vara i fred. Därefter kan du hålla en hand inne i terrariet vid matningen, låta djuret komma till den och efter hand lyfta upp det en kort stund. Sitt alltid lågt, eftersom djuret är snabbt och kan hoppa. Det klämmer gärna in sig under kläder och möbler, så hantera i ett slutet rum.

Bett är sällsynta, och arten är liten, så skadan är liten, men skarpa klor och svanssmällar kan ge rivsår. Ta inte tag i svansen, och lyft bara djuret under bröstet. Som alla reptiler kan varaner bära på salmonella. Tvätta händerna efter hantering och skötsel, håll terrarieutrustning borta från köket, och låt små barn och gravida bara umgås med djuret med försiktighet.

Ett par kan hållas ihop, tål oftast varandra och solar sig ofta sida vid sida. Det gäller inte alltid, så var beredd att skilja dem åt. Två hanar kan inte förväntas fungera ihop. Håll utkik efter bett, stress och bristande aptit hos det underlägsna djuret.

Läs mer: Karantän och hygien

## Avel

### KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Hanarna har större, tydliga klungor av taggiga fjäll på varje sida av svansrotens undersida. Hos honorna är de mindre och inte lika framträdande. Hos ungdjur kan könet vara svårt att se, och många säljs som obestämda. Ålder och vikt vid könsmognad är inte dokumenterade; låt honorna växa till ordentligt innan de sätts i avel, så att de har kalk att ta av.

### PARNING

Honor kan lägga obefruktade ägg, och jungfrufödsel har påvisats hos arten. Hos varaner blir avkomman från jungfrufödsel alltid hanar. Med kortare dagar på hösten och därefter längre dagar och kraftig sprayning parar sig djuren i slutet av januari. Hanen närmar sig honan om och om igen och tungflickar hennes kropp, och i början avvisar hon honom. Till slut accepterar hon, och de parar sig flera gånger om dagen i omkring tre dagar.

Dagarna efter parningen sväller honans buk, och hon äter mycket mer. Hon börjar gräva överallt för att hitta en boplats.

### ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

En kull består av 3-9 ägg. En hona kan lägga upp till fyra kullar i rad under samma säsong. Honan solar sig länge och vägrar foder en vecka före läggningen, särskilt inför stora kullar. Hon hänger ofta lodrätt på väggen. Från parning till äggläggning går omkring 21 dagar, och paret parar sig igen omkring en vecka efter läggningen. Honan kan vara utmattad efter flera kullar

i rad. Skilj därför henne från hanen efter sista kullen och ge henne extra insekter och kalk.

Sätt en bolåda på omkring 50 × 30 × 35 cm i terrariet, med ett ingångshål på omkring 4 cm i locket och fuktig sand blandad med mylla i förhållandet 1:1. En svag värmematta på 7 W under ena hörnet håller lådan på omkring 29 °C. Honan gräver provhål och lägger äggen djupt ner, så att de kan vara svåra att hitta, och hon kan bli orolig när de tas bort.

### INKUBATION

Äggen är omkring 3 cm långa och väger 6-7 g. De tas snabbt upp och läggs halvt nedgrävda i fuktig perlit i en liten plastlåda på omkring 4,5 liter. Perlit blandas med vatten i förhållandet något under 1:1 efter vikt. Vid 28,5-29,5 °C tar kläckningen 104-110 dagar. Lådan vädras två gånger i veckan i början och dagligen mot slutet.

Äggen kan falla ihop mitt i inkubationen eller två veckor före kläckningen. Lägg dem i så fall djupare i perliten, så att de tar upp fukt. Äggkläckning hos arten anses vara svår, och en del ägg går förlorade de första veckorna. När äggen börjar kläckas blir ungarna kvar i ägget i omkring ett dygn för att ta upp gulan. En kraftig lukt av ammoniak vid kläckningen är inte i sig ett varningstecken.

### UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungarna väger 2-4 g och är omkring 9-10 cm långa, med 6-7 cm från nos till kloak. De hålls i omkring två dagar i kläckningslådan och flyttas sedan tillsammans till en låda på omkring 60 × 40 × 40 cm med högst fyra ungar. Använd hushållspapper som botten de första två veckorna, därefter cypressflis. Ge dem en stapel brädor under solplatsen och ett gömställe på den svala sidan.

Värmen är 28-32 °C med en solplats på omkring 55 °C yttemperatur, och de har UVB. Spraya dagligen. Ungarna börjar äta efter omkring en vecka, först små syrsor och hackade nyfödda möss, men de är mycket skygga och ses inte äta den första månaden. Därefter jagar de syrsor i hela lådan. Håll utkik efter naveln: en onormalt färgad buk kan vara tecken på navelinfektion, som kan vara dödlig de första veckorna.

## Hälsa och vanliga misstag

*V. glauerti* är sällsynt i fångenskap, och det finns lite kunskap om artens sjukdomar. De typiska problemen beror på skötseln:

- För låg temperatur eller för svagt UVB, som ger dålig aptit, långsam tillväxt och benskörhet. Använd en varm solplats, kraftigt UVB och kalk.
- Övervikt, om djuret får för många möss. Ha insekter som huvudföda.
- Problem med äggläggning och utmattning efter många kullar, särskilt hos honor som inte har fått tillräckligt med kalk och föda. Skilj hanen från honan och begränsa antalet kullar.
- Navelinfektion och oupptagen gula hos nykläckta ungar.
- Skador på klor och tår, om botten är för mjuk eller grenarna inte sitter fast.
- Parasiter. Australien tillåter inte kommersiell export av vilda reptiler, så djur i handeln är uppfödda; den registrerade internationella handeln med levande djur var 1975-2005 bara 88 djur. Det ger oftast färre parasiter och mindre stress än hos vildfångade djur, men ett träckprov hos veterinären är ändå en bra idé för nya djur.

Ett friskt djur är pigg, har fyllig svans och klara ögon och äter villigt. Sök veterinär med erfarenhet av reptiler om djuret flåsar under längre tid, tappar vikt, inte äter eller har svullnader.

Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

### Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.